

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ «ВАСИЛ ЛЕВСКИ» С. ГОЛЯМ ИЗВОР,
ОБЩ. ТЕТЕВЕН, ОБЛ. ЛОВЕЧ

УТВЪРЖДАВАМ:

ДАНИЕЛА МАРИНОВА
Директор на ОУ "Васил Левски"

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ ОСНОВНО
УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – С. ГОЛЯМ ИЗВОР**

учебна 2020/2021 г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е
приета на заседание на Педагогическия съвет - Протокол №8 от
11.09.2020 г. и Заповед № ...../18.09..... 2020 г.

стр. 1

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности
в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на

стр. 1

преждевременно напусналите образователната система, съобразно спецификата и конкретните условия в ОУ „Васил Левски“ с. Голям извор.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През уч. 2019/2020 година в ОУ „Васил Левски“ с. голям извор, общ. Тетевен в дневна форма са обучавани 59 ученици. В училището има ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждевременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище – ученици до 18-годишна възраст**, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите на са записани в друго училище.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2019/2020	.....	.....

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
  - здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
  - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
2. Най-много отсъствия имат ученици в прогимназиален етап, подлежащи на задължително обучение 5 клас, 6 клас и 7 клас.
3. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:
  - *Нежелание на ученика да учи*
По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
  - *Липса на родителски контрол*

Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами.

- *Наличие на социални фактори*

Част от учениците работят, за да си осигуряват средства.

- *Неефективни санкции на ученици*

Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в голямата им част те са несъбираеми и не постигат търсения ефект.

Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

Като тенденция през учебните години се забелязва намаляване на общия брой на извинените и неизвинените отсъствия и на средния брой отсъствия на един ученик, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище. При реализираното обучение от разстояние във връзка с обявеното извънредно положение и впоследствие извънредна обстановка поради разпространението на COVID-19 е постигнато включване на 95 % от учениците на хартиен носител, тъй като нямам нужните технически средства и интернетсвързаност.

2. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В ОУ „Васил Левски“с. Голям извор се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на **група** ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище.

Обект на специално внимание са учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допусkali повече от 5 неизвинени отсъствия, както и такива с подобни проблеми през настоящата година. Въпреки съдействието от страна на институции (като отделите за „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ – Тетевен, МКБППМН – Тетевен) спрямо някои ученици е постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*

– Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.

– Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на 5 ученици.

– Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини.

– Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеене и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика.

– Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – ежеседмични проверки.

- *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*

- Работа с учениците

– Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.

– Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.

– Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.

– Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.

– Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии.

– Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.

- Работа с родителите

– Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.

– Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.

– Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.

- Работа с педагогически специалисти и непедagogически персонал

– Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (Инструкция за организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, Инструкция за водене на дневник на паралелка V – XII клас, образци на писма до родители и институции, система за формално общуване с родители, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2019/2020 година може да се направят следните изводи:

– Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е значително по-малък в сравнение с предходните години.

– Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване на отпадането от училище и намаляване на делата на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.

2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.

2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.

3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:

- брой отсъствия в края на срока/учебната година;
- брой санкционирани ученици за отсъствия;
- брой ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия;
- брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия

2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.

3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.

4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.

2. Целеви средства.

- учебници на учениците от V – VII клас;
- безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на основно образование;

3. НП на МОН.

4. Проекти.

МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	постоянен
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система	Директор	Началото на учебната година
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	постоянен
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	постоянен
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - кариерно ориентиране и консултиране; - превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	постоянен

1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със СОП и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
1.9. Дейности на ученическите съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти: - за работа с ученици с различни обучителни затруднения; - за успешно взаимодействие между училището и семейството.	директор	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на основно образование.	директор	постоянен
2.3. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Образователен медиатор	През учебната година
2.4. Ежемесечно подаване на информация в РУО и Д „СП“ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители	До 5-то число на месеца
2.5. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 5-то число на месеца
2.6. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	Директор, кл. ръководители, образователен медиатор	През учебната година

<p>2.7. Съвместни дейности с Обществения съвет:</p> <ul style="list-style-type: none"> - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система. 	<p>Директор, обществен съвет</p>	<p>През учебната година</p>
<p>2.8. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.</p>	<p>Директор</p>	<p>ежеседмично</p>
<p>2.9. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.</p>	<p>Директор</p>	<p>ежеседмично</p>
<p>2.10. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск:</p> <ul style="list-style-type: none"> - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др. 	<p>директор</p>	<p>През учебната година</p>
<p>2.11. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.</p>	<p>Класни ръководители</p>	<p>През учебната година</p>
<p>2.12. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.</p>	<p>Класни ръководители</p>	<p>При необходимост</p>
<p>2.13. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище:</p> <ul style="list-style-type: none"> - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането. 	<p>Класни ръководители</p>	<p>При необходимост</p>

